

Turun työllisyysalueen yhteistoimintasopimusta täydentävä sopimus poikkeus- ja häiriötilanteiden osalta

Kaupunginhallitus 12.04.2023 § 122

Tiivistelmä: Uusi työllisyyden edistämisen kuntapohjainen malli käynnistyy 1.1.2025. Valmistaudutaan TE-palveluiden siirtoon kuntien vastuulle.

Valmistelija/lisätietoja antaa:

työvoimapalveluiden päällikkö Johannes Joutsenlahti,
p. 02 474 5228

Paimion kaupunki ja Sauvon kunta ovat mukana 1.3.2021 käynnistyneessä Työllisyyden edistämisen kuntakokeilussa. Työllisyyden kuntakokeilut ovat käynnissä 31.12.2024 asti, jonka jälkeen uusi työllisyyden edistämisen kuntapohjainen malli käynnistyy 1.1.2025. Laki on hyväksytty eduskunnassa. Kyse ei ole vain työllisyyden hoidosta, vaan ennen kaikkea kunkin alueen elinvoiman vahvistamisesta. TE-palvelut 2024 -uudistus antaa kunnille lisää työkaluja. Uudistus siirtää kunnille myös valtavan määrän lakiin perustuvia velvoitteita ja vastuun yhteensä yli 100 viranomaistehtävän hoidosta.

TE-palvelut siirretään kunnille tai useammasta kunnasta muodostuville työllisyysalueille, joiden työvoimapohjan on oltava vähintään 20 000 henkilöä. Työllisyysalueen muodostavien kuntien tulee olla maantieteellisessä yhteydessä toisiinsa ja niiden tulee muodostaa työmarkkinoiden ja työssäkäynnin kannalta toimiva alue.

Kuntien on sovittava yhteistoiminta-alueiden muodostamisesta ja ilmoitettava siitä työ- ja elinkeinoministeriölle lokakuun 2023 loppuun mennessä.

TE-palvelujen siirto kunnille tuo palvelut lähemmäksi asiakkaita. Kun työllisyyspalvelut, kunnan koulutuspalvelut sekä elinkeinopalvelut ovat saman järjestäjän vastuulla, tukevat palvelut nopeamman työllistymisen tavoitetta. Kunnilla on hyvät lähtökohdat tarjota asiakkaille kohdennettuja ja paikallisten työmarkkinoiden tarpeisiin sopivia palveluja.

Uudistuksen tavoitteena on palvelurakenne, joka edistää parhaalla mahdollisella tavalla työntekijöiden nopeaa työllistymistä ja lisää työ- ja elinkeinopalvelujen tuottavuutta, saatavuutta, vaikuttavuutta ja monipuolisuutta.

Varsinais-Suomessa työllisyysalueita on valmisteltu aktiivisesti viime vuoden syksystä alkaen. Valmistelua on johtanut Turun kaupungin nimeämä muutosjohtaja Pipa Turvanen. Valmistelu on pohjautunut maakunnallisen mallin luomiseen, mutta sen lisäksi on ollut käynnissä työryhmiä, jotka ovat valmistelleet uudistusta sekä Turun seutukunnallisesta että Turun itäisten kuntien näkökulmasta, joihin Paimion kaupunki ja Sauvon kunta ovat osallistuneet.

Työllisyyspalveluiden päällikkö Johannes Joutsenlahti on kokouksessa asiantuntijana ja esittelee asian lähemmin.

Esittelijä: Kaupunginjohtaja Jussinmäki Jari

Päätösehdotus: Kaupunginhallitus päättää kannanottonaan, että

- TE24-uudistukseen liittyen Paimion kaupunki pitää omalta kannaltaan perusteltuna vaihtoehtona Turun seutukuntaan pohjautuvan työllisyyspalvelualueen muodostamista, joka voi käsittää seutukunnan ulkopuolisia kuntia,
- valmistelussa on tärkeää huomioida, että ratkaisulla turvataan TE-palveluiden tuottaminen lähipalveluna laajasti,
- osa palvelukokonaisuudesta, mm. palveluhankinnat, on tarkoituksenmukaista tuottaa keskitetysti isomman organisaation toimesta ja
- Paimion kaupunki ei tässä valmistelun vaiheessa ota kantaa hallintomalliin (vastuukunta vai kuntayhtymä).

Päätös: Ehdotus hyväksyttiin.

Kaupunginhallitus 14.06.2023 § 201

Tiivistelmä: TE24-uudistuksen valmistelu on edennyt Turun työllisyysalueen muodostamisen aiesopimuksen hyväksymiseen.

Valmistelija/lisätietoja antaa:

työvoimapalveluiden päällikkö Johannes Joutsenlahti,
p. 02 474 5228

Tausta ja tavoitteet

Eduskunta hyväksyi keväällä 2023 lakipaketin julkisten työvoima- ja yrityspalveluiden uudelleen järjestämisestä. Päätöksellä julkisten työvoimapalvelujen järjestämisvastuu siirretään työ- ja elinkeinotoimistoilta kunnille 1.1.2025. Uudistuksella halutaan parantaa työvoiman kysynnän ja tarjonnan kohtaantoa ja nopeuttaa työllistymistä. Tavoitteena on tuoda julkiset työllisyyspalvelut lähemmäksi asiakkaita osaksi kuntien elinvoimatehtäviä.

Uudistuksen keskeiset sisällöt koskevat järjestämisvastuuta, palveluja, rahoitusta, henkilöstöä ja tietojärjestelmäkokonaisuutta.

Järjestämisvastuu

Kunta voi järjestää kunnan vastuulle kuuluvat työvoimapalvelut itse, jos kunnan työvoiman määrä on vähintään 20 000 henkilöä. Jos kunnan työvoiman määrä on alle 20 000 henkilöä, sen on muodostettava palveluiden järjestämiseksi yhteistoiminta-alue (työllisyysalue) yhdessä yhden tai useamman kunnan kanssa niin, että työvoiman määrä on vähintään 20 000. Työllisyysalueen tulee

olla maantieteellisesti yhtenäinen, työmarkkinoiden ja työssäkäynnin kannalta toimiva alue.

Maantieteellisellä yhtenäisyydellä tarkoitetaan sitä, että jokaisella työllisyysalueeseen kuuluvalla kunnalla on yhteinen raja vähintään yhden muun samaan työllisyysalueeseen kuuluvan kunnan kanssa. Työmarkkinoiden ja työssäkäynnin kannalta toimivalla alueella tarkoitetaan aluetta, jolla työssäkäyntiin liittyvä pendelöinti kuntien välillä tai toiseen kuntaan on yleistä. Työmarkkinoiden toimivuus lähtökohtaisesti edellyttää esimerkiksi keskuskaupungin, jonne pendelöinti pääasiassa kohdistuu, sisällymistä alueeseen.

Järjestämisvastuun kriteereistä voidaan poiketa muun muassa saaristolaisuuden tai pitkien etäisyyksien vuoksi.

Työllisyysalueen muodostavien kuntien tulee sopia työvoimapalveluiden ja niihin liittyvien tehtävien järjestämisestä kuntalain tarkoittamassa lakisääteisessä yhteistoiminnassa. Tällöin viranomaiselle kuuluvaa toimivaltaa käyttää vastuukunta tai kuntayhtymä. Järjestämisvastuussa oleva kunta tai kuntayhtymä vastaa palveluiden ja tehtävien osalta yhdenvertaisesta saatavuudesta, tarpeen, määrän ja laadun määrittämisestä, tuottamistavasta, tuottamisen valvonnasta, viranomaiselle kuuluvan toimivallan käyttämisestä. Vastuukunta tai kuntayhtymä voi sopia, että viranomaistoimivaltaa sisältäviä tehtäviä hoitaa myös jokin muu työllisyysalueen kunta kuin järjestämisvastuussa oleva kunta. Viranomaiselle kuuluvaa toimivaltaa voidaan myös siirtää toiselle työllisyysalueelle.

Palvelut

Uudistuksessa kuntien järjestämisvastuulle siirtyvät seuraavat työllisyys- ja yrityspalvelut ja niihin liittyvät tukitoiminnot: työnvälityspalvelut; tieto-, neuvonta- ja ohjauspalvelut; valmennus; työvoimakoulutus; muutosturvakoulutus; henkilöasiakaan palveluprosessiin liittyvä asiantuntija-arviointi; lain mukaiset kokeilut; työttömyysetuudella tuettu työnhakijan omaehtoinen opiskelu; työnantajalle ja henkilöasiakkaalle myönnettävät tuet ja korvaukset.

Rahoitus

Kunnille siirtyvät palvelut muodostavat uuden valtionosuustehtävän, johon osoitetaan 100-prosenttinen valtionosuus. Peruspalvelujen valtionosuuden lisäys kohdennetaan työikäisen väestön (47 %) ja työttömien määrän (47 %) perusteella sekä vieraskielisyyskriteerin (6 %) kautta. Rahoitus tarkistetaan vuosittain. Palveluiden rahoituksessa on kahden vuoden siirtymäaika. Työllisyysalueen kunnat vastaavat palveluiden rahoituksesta, vaikka järjestämisvastuu on siirretty toiselle kunnalle tai kuntayhtymälle.

Uudistuksessa kuntien vastuu työttömyystuen perusosan kustannuksista laajenee. Kunnan vastuu työttömyysturvan rahoituksesta alkaa nykyistä aiemmin ja kasvaa portaittain.

Kunnan vastuu työttömyysetuuksien rahoituksesta koskee jatkossa työmarkkinatuen lisäksi myös peruspäivärahaa sekä perusosan suuruista osuutta ansiopäivärahasta. Kunnan rahoitusvastuu määräytyy työnhakijan työttömyysetuuspäivien kertymän perusteella. Kannustavan rahoitusmallin mukaisesti jatkossa pelkkä työttömän aktivointi eli palveluihin ohjaaminen ei vaikuta kunnan rahoitusvastuuseen työttömyysturvasta. Etuuksien maksuvastuu kompensoidaan valtionosuuksina. Korvaus lasketaan poikkileikkaustilanteessa.

Henkilöstö

TE-toimiston ja ELY-keskuksen henkilöstö siirtyy kuntiin tai kuntayhtymiin liikkeenluovutuksella vanhoina työntekijöinä. Kuntien henkilöstöön uudistus voi vaikuttaa muuttuvina työtehtävinä. Uudistuksen valmistelussa tulee noudattaa ennakoivaa sekä henkilöstön nykyisen osaamisen huomioivaa henkilöstöpolitiikkaa. Henkilöstö otetaan mukaan uudistuksen valmisteluun ja toteutukseen, etenkin uusien toimintatapojen kehittämiseen. Varsinais-Suomessa uudistus koskee 300-350 TE-hallinnon työntekijää.

Tietojärjestelmäkokonaisuus

Kunnille ja alueille tulee käyttövelvoite valtion TE-palveluihin tarjoamaan tietojärjestelmäkokonaisuuteen. Työvoimapalveluiden valtakunnallisen tietovarannon, palvelualustan ja asiakastietojärjestelmäkokonaisuuden kehittämisestä ja ylläpidosta vastaa KEHA-keskus. Kunnat voivat hankkia asiakastietojärjestelmäkokonaisuutta täydentäviä lisäosia, joiden osalta KEHA määrittää tekniset ja tietoturvaan liittyvät vaatimukset.

Valmistelu Varsinais-Suomessa

Maakunnan kunnat aloittivat uudistusta koskevan vuoropuhelun syksyllä 2022 ja yhteisen valmistelun alkuvuodesta 2023. Tammi-maaliskuun aikana toteutetun skenaariotyön tavoitteena oli määrittää maakuntaan muodostettavat työllisyysalueet. Tämän työn lopputuloksena Varsinais-Suomeen on muodostumassa kaksi aluetta. Salon työllisyysalueen ovat muodostamassa Salon kaupunki, Someron kaupunki, Kosken TI kunta ja Marttilan kunta. Turun työllisyysalueen ovat muodostamassa Auran kunta, Kaarinan kaupunki, Kemiönsaaren kunta, Kustavin kunta, Laitilan kaupunki, Liedon kaupunki, Loimaan kaupunki, Maskun kunta, Mynämäen kunta, Naantalın kaupunki, Nousiaisten kunta, Oripään kunta, Paimion kaupunki, Paraisten kaupunki, Pyhärannan kunta, Pöytyän kunta, Raision kaupunki, Rusko kunta, Sauvon kunta, Taivassalon kunta, Turun kaupunki, Uudenkaupungin kaupunki ja Vehmaan kunta. Turun työllisyysalueen väestöpohja on 422 000 henkeä ja työvoimapohja 202 000 henkeä.

Turun työllisyysalueen valmistelua koskeva aiesopimus

Turun työllisyysalueen valmistelu käynnistyi toukokuussa 2023. Valmistelun tueksi on laadittu aiesopimus. Aiesopimuksen tarkoituksena on ilmaista kuntien tahtotila työllisyysalueen muodostamiseksi vastuukuntamallilla ja sopimusperusteisesti. Aiesopimuksessa linjataan työllisyysaluevalmistelun ohjauksesta, operatiivisesta valmistelusta ja valmistelun rahoituksesta sekä valmistelua ohjaavista periaatteista. Sopimusperusteisuudella tarkoitetaan sitä, että järjestämisvastuussa oleva vastuukunta voi sopia, että viranomaistoimivaltaa sisältäviä tehtäviä hoitaa myös jokin muu sopimuksen osapuolena oleva kunta kuin järjestämisvastuussa oleva kunta.

Aiesopimuksessa esitetään, että työllisyysalueen hallintomuoto on vastuukunta ja vastuukuntana toimii Turun kaupunki.

Turun työllisyysalueen valmistelun aikataulu

Kuntien on toimitettava valtioneuvostolle ilmoitukset järjestämisvastuun toteutuksesta lokakuun 2023 loppuun mennessä. Samassa yhteydessä on toimitettava suunnitelma työvoimapalvelujen järjestämisestä. Suunnitelmasta on käytävä ilmi:

- 1) laissa tarkoitettujen tehtävien hoitamiseen varattavat taloudelliset ja henkilöstövoimavarat sekä niiden kohdentuminen;
- 2) laissa tarkoitettujen palvelujen tuottamista ja kohdentamista koskevat ratkaisut;
- 3) toimipisteiden määrä ja sijoittuminen;
- 4) yhteistyötahot ja -muodot;
- 5) työperäisen maahanmuuton, työvoiman ja työpaikkojen kohtaannon sekä työvoiman liikkuvuuden edistäminen;
- 6) varautuminen rakennemuutostilanteisiin.

Ilmoitus järjestämisvastuun toteutuksesta ja suunnitelma työvoimapalvelujen järjestämisestä on valmisteltava elo-syyskuussa kaikkien valmisteluun osallistuvien kuntien päätöksentekoaikataulut huomioiden.

Paimion osuus projektiorganisaation 200 000 euron kustannuksista aiesopimuksen voimassaoloajalta (1.8.-31.12.2023) on noin 5300 euroa.

Esityslistan liitteenä valmisteltu aiesopimus yhteistyöstä liitteineen (4kpl).

Esittelijä:

Kaupunginjohtaja Jussinmäki Jari

Päätösehdotus: Kaupunginhallitus päättää

- hyväksyä aiesopimuksen Turun työllisyysalueen muodostamisesta vastuukuntamallilla.
- osallistua työllisyysalueen valmistelusta aiheutuvien kustannusten rahoitukseen.

Päätös: Ehdotus hyväksyttiin.

Kaupunginhallitus 20.09.2023 § 257

Tiivistelmä: Yhteistoimintasopimuksen ja palvelusuunnitelman valmistelun aikataulu on hyvin kireä. Tästä johtuen kaupunginhallitus on varautunut pitämään ylimääräisen kokouksen maanantaina 25.9., jotta asia saadaan kaupunginvaltuuston päätettäväksi sen 27.9. pidettävään kokouksen.

Valmistelija/lisätietoja antavat:

kaupunginjohtaja Jari Jussinmäki, p. 02 474 5300
työvoimapalveluiden päällikkö Johannes Joutsenlahti, p. 02 474 5228

Työllisyysalueiden tulee 31.10.2023 mennessä toimittaa kaikkien sopimusosapuolten hyväksymä yhteistoimintasopimus ja palvelusuunnitelma valtioneuvostolle.

Turun työllisyysalueen valmistelun aikataulun mukaan sopimusluonnoksia käsitellään 20.9.2023 ohjausryhmän (kuntajohtajien) kokouksessa. Asiakirjat toimitetaan kuntiin 22.9.2023.

Paimiossa kaupunginvaltuuston kokous on 27.9.2023. Valtuusto käsittelee asiat kaupunginhallituksen esityksestä. Kireästä aikataulusta johtuen, kaupunginhallitus ei 20.9. pidettävässä kokouksessa pysty tekemään esitystään kaupunginvaltuustolle, vaan pitää maanantaina 25.9.2023 ylimääräisen kokouksen, jossa tekee esityksensä valtuustolle.

Esityslistan oheismateriaalina löytyy Turun työllisyysalueen valmistelun aikataulu, luonnos Turun työllisyysalueen yhteistoimintasopimukseksi ja luonnos suunnitelmaksi työvoimapalvelujen järjestämisestä.

Työvoimapalveluiden päällikkö Johannes Joutsenlahti on läsnä kokouksessa asiantuntijana ja alustaa asian käsittelyn.

Esittelijä: Kaupunginjohtaja Jussinmäki Jari

Päätösehdotus: Kaupunginhallitus kuulee työvoimapalveluiden päällikkö Johannes Joutsenlahden esityksen ja käy keskustelun asiasta.

Kaupunginhallituksen esitys kaupunginvaltuustolle annetaan 25.9. pidettävässä ylimääräisessä kokouksessa.

Päätös: Työvoimapalveluiden päällikkö Joutsenlahti esitteli yhteistoimintasopimusta ja suunnitelmaa sekä vastasi tehtyihin kysymyksiin.

Ehdotus hyväksyttiin.

Kaupunginhallitus 25.09.2023 § 274

Tiivistelmä: Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle, että kaupunginvaltuusto hyväksyy Turun työllisyysalueen yhteistoimintasopimuksen ja suunnitelman työvoimapalvelujen järjestämisestä sekä ilmaisee tahtonsa tuottaa lakisääteisiä työvoimapalveluja Paimiossa sijaitsevassa toimipisteessä.

Valmistelija/lisätietoja antavat:

kaupunginjohtaja Jari Jussinmäki, p. 02 474 5300

työvoimapalveluiden päällikkö Johannes Joutsenlahti, p. 02 474 5228

Turun työllisyysaluetta koskeva yhteistoimintasopimus ja suunnitelma työvoimapalvelujen järjestämisestä

Kuntien on toimitettava valtioneuvostolle ilmoitukset järjestämisvastuun toteutuksesta lokakuun 2023 loppuun mennessä. Samassa yhteydessä on toimitettava suunnitelma työvoimapalvelujen järjestämisestä.

Yhteistoimintasopimus

Yhteistoimintasopimuksen osapuolet sopivat työvoimapalvelujen järjestämisestä annetussa laissa (380/2023) tarkoitettujen julkisten työvoimapalvelujen järjestämisestä. Sopimuksen osapuolet muodostavat työvoimapalveluiden järjestämisen yhteistoimintalueen. Työllisyysalueen kunnat järjestävät järjestämislain mukaiset työvoimapalvelut ja niihin liittyvät tehtävät kuntalain 8 §:n tarkoittamana yhteistoimintana niin sanotulla vastuukuntamallilla kuntalain 51 §:n mukaisesti.

Työvoimapalveluiden järjestämisvastuu ja siihen liittyvät tehtävät siirtyvät vastuukunnalle eli Turun kaupungille. Vastuukunta vastaa kuntalain 8 §:n 2 momentin mukaisesti palvelujen ja muiden toimenpiteiden

1. yhdenvertaisesta saatavuudesta,
2. tarpeen, määrän ja laadun määrittelemisestä,
3. tuottamistavasta,
4. tuottamisen valvonnasta ja

5. viranomaiselle kuuluvan toimivallan käyttämisestä.

Kuntalain 8 §:n 3 momentin mukaisesti kunta vastaa tehtäviensä rahoituksesta, vaikka järjestämisvastuu on siirretty toiselle kunnalle tai kuntayhtymälle.

Järjestämisvastuussa oleva kunta voi sopia työvoimaviranomaiselle kuuluvan toimivallan delegoimisesta työllisyysalueen jäsenkunnalle siten kuin kuntalain 54 §:ssä säädetään sopimuksesta viranomaistehtävän hoitamiseksi. Lainsäädännön muuttuessa myös yhteistoimintasopimukseen sisältyvät tehtävät muuttuvat vastaavasti. Muista kuin lakisääteisistä palveluista, tehtävistä ja yhteistyöstä sekä niistä aiheutuvista kustannuksista sovitaan erillisin sopimuksin.

Työllisyysalueen päätöksenteossa ja hallinnossa noudatetaan kuntia koskevaa lainsäädäntöä sekä Turun kaupungin sääntöjä, määräyksiä ja ohjeita. Turun työllisyysalueen päätöksentekoa on lautakunta, joka toimii osana Turun kaupungin organisaatiota työvoimapalveluiden lakisääteisten tehtävien järjestämisessä jäsenkuntien yhteisenä monijäsenenä toimielimenä ja työllisyysalueen työvoimaviranomaisena.

Toimielimessä on kolmetoista (13) jäsenkuntien valtuustojen toimikaudekseen valitsemaa jäsentä. Turun kaupunginvaltuusto valitsee kuusi (6) jäsentä ja kullekin henkilökohtaisen varajäsenen.

Kaarinan kaupungin, Liedon kaupungin, Paimion kaupungin ja Sauvon kunnan valtuustot valitsevat toimielimeen kaksi (2) jäsentä ja näille henkilökohtaiset varajäsenet.

Maskun kunnan, Mynämäen kunnan, Naantalın kaupungin, Nousiaisten kunnan, Raision kaupungin ja Ruskon kunnan valtuustot valitsevat toimielimeen kaksi (2) jäsentä ja näille henkilökohtaiset varajäsenet.

Vakka-Suomen seudun kuntien, eli Kustavin kunnan, Laitilan kaupungin, Pyhärannan kunnan, Taivassalon kunnan, Uudenkaupungin kaupungin ja Vehmaan kunnan valtuustot valitsevat toimielimeen yhden (1) jäsenen ja tälle henkilökohtaisen varajäsenen.

Loimaan seudun kuntien: Auran kunnan, Loimaan kaupungin, Oripään kunnan ja Pöytyän kunnan valtuustot valitsevat toimielimeen yhden (1) jäsenen ja tälle henkilökohtaisen varajäsenen. Varajäsenen on oltava eri kunnasta kuin jäsenen.

Turunmaan seudun kuntien: Paraisten kaupungin ja Kemiönsaaren kunnan valtuustot valitsevat toimielimeen yhden (1) jäsenen ja tälle henkilökohtaisen varajäsenen.

Varajäsenten on oltava eri kunnasta kuin varsinaisten jäsenten. Kullakin toimielimen jäsenellä on yksi ääni.

Turun kaupunginvaltuusto valitsee toimielimen jäsenistä puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan. Puheenjohtaja on valittava

Turun kaupunginvaltuuston nimeämistä jäsenistä ja varapuheenjohtaja muiden jäsenkuntien nimeämistä jäsenistä. Varapuheenjohtaja vaihtuu vuosittain kuntien suomenkielisen nimen aakkosjärjestyksen mukaisesti.

Otto-oikeus lautakunnan päätöksiin säilyy. Turun kaupunki voi käyttää otto-oikeutta lautakunnan päätöksiin, mikäli lautakunnan päätös on yhteistoimintasopimuksen, lain, määräysten tai valtuuston talousarviopäätöksen vastainen, rikkoo kuntien yhdenmukaista kohtelua taikka aiheuttaa vahinkoa tai haittaa työllisyysalueen kunnalle.

Ennen otetun päätöksen uudelleen käsittelyä asia tulee käsitellä kuntajohtajakokouksessa. Niille kunnille, joita asia koskee, tulee varata tilaisuus lausua asiassa. Otto-oikeuden käyttämisestä voi pyytää mikä tahansa työllisyysalueen kunta.

Lähtökohtaisesti palveluja ja tehtäviä hoitava henkilöstö siirtyy vastuukunnan palvelukseen. Siltä osin, kun vastuukunnan toimivaltaa lakisääteisistä palveluista siirretään muulle jäsenkunnalle, näitä tehtäviä hoitava henkilöstö voi siirtyä kyseisen jäsenkunnan palvelukseen. Lakisääteisiä palveluja tuottava kunta voi palkata myös muuta henkilöstöä viranomaistehtävien hoitoon.

Työllisyysalueeseen kuuluvat kunnat rahoittavat yhteistoiminnasta aiheutuvat kustannukset. Työvoimapalvelujen ja niihin liittyvien tehtävien järjestämiseksi kunnille osoitetaan uusi valtiosuus, jonka suuruus määräytyy kunnan työikäisen väestön, työttömien ja vieraskielisten määrän mukaan.

Kuntalain 8 §:n 3 momentin mukaisesti kunta vastaa tehtäviensä rahoituksesta, vaikka järjestämisvastuu on siirretty toiselle kunnalle tai kuntayhtymälle.

Kunkin työllisyysalueen kunnan suhteellinen prosenttiosuus kaikkien alueen kuntien TE-palveluiden rahoitussiirtoon liittyvistä työllisyyden valtiosuuksista määrää sen rahoitusosuuden työllisyysalueen yhteisten palvelujen nettokuluista.

Kustannuksia kohdennetaan aiheuttamisperiaatteen mukaan edellyttäen, että laskutusta varten on saatavissa riittävä ja luotettava tieto sekä kustannusten jako ja laskutus on toteutettavissa kohtuullisin kustannuksin. Kustannukset, jotka saadaan suoraan maksatusjärjestelmästä, kohdennetaan käytön mukaan aiheuttamisperusteisesti.

Kuntalain 54 §:n mukaisilla toimivallan delegointia koskeville sopimuksilla myös muut työllisyysalueen kunnat kuin vastuukunta voivat tuottaa lakisääteisiä työvoimapalveluja. Tällöin palveluiden tuottamiseen tarvittava rahoitus kohdennetaan palvelua tuottavalle kunnalle. Kunta, jolle tehtävät on delegoitu, vastaa kaikista niistä aiheutuvista kustannuksista.

Turun työllisyysalueen rahoitus- ja kustannustenjakomallia tarkastellaan kahden vuoden siirtymäajan jälkeen.

Järjestämissuunnitelma

Yhteistyösopimuksen kanssa valtioneuvostolle on toimitettava suunnitelma työvoimapalvelujen järjestämisestä Turun työllisyysalueella. Työllisyysalueen tulee varmistaa yhdenvertainen palvelujen saatavuus ja laatu koko järjestämisvastuualueella. Suunnitelma kuvaa pääpiirteittäin, mitä lakisääteisiä palveluista työllisyysalueelle siirtyy ja miten nämä palvelut on tarkoitus työllisyysalueella järjestää. Suunnitelmaa tarkennetaan ja täydennetään suunnittelun edetessä ja toimielimen päätösten mukaisesti. Palvelusuunnittelu ja kehittäminen on jatkuva ja lähtee alueen työnhakija- ja työnantaja-asiakkaiden palvelutarpeesta.

Suunnitelman mukaisesti varmistetaan, että vastuukuntaan keskitettävien yhteisten palvelujen tuottamiseen varataan riittävät, vähintään nykyistä vastaavat henkilöstövoimavarat.

Lähipalveluina tuotettavia palveluja voidaan tarjota paitsi vastuukunnassa sijaitsevassa toimipisteessä, myös kuntiin sijoittuvissa aluetoimipisteissä, jotka voivat palvella useampaa lähemmäs sijoittuvaa kuntaa. Lisäksi lähipalvelua voidaan tarjota kussakin työllisyysalueen muussa kunnassa kuntien omissa toimitiloissa jalkauttamalla henkilöstöä joko vastuukunnasta tai aluetoimipisteistä.

Työllisyyspalvelujen toimipisteverkkoa laajennetaan nykyisestä. Laajentumisen yksityiskohdat varmistuvat jatkovalmistelussa. Henkilöasiakaspalveluun varattavan henkilöstön tulee kuitenkin sijoittua mahdollisimman lähelle asiakaskuntaa kunnissa ja näiden muodostamalla toimialueilla. Työllisyysalueen vastuulla on myös yritys- ja työnantajapalvelujen yhdenvertaisen saatavuuden ja laadun varmistaminen koko järjestämisvastuualueella. Palveluja voidaan täydentää kuntien omilla henkilöstövoimavaroilla ja työllisyys- ja elinkeinopalveluilla.

Keskitetysti hoidettujen palveluiden henkilöstö sijoittuu vastuukunnan palvelukseen. Liikkeenluovutuksessa henkilöstöä on niin sovittaessa mahdollista siirtää myös palvelua paikallisesti toteuttavien kuntien palvelukseen.

Työllisyysalueen omana palvelutuotantona järjestetään viranomaispalvelut, pääsääntöisesti työnvälityspalvelut, tietoneuvonta- ja ohjauspalvelut sekä osa asiantuntija-arvioinneista. Ostopalveluina voidaan tuottaa valtaosa valmennuksista, osa asiantuntija-arvioinneista, työvoimakoulutukset ja muutosturvakoulutukset sekä koulutuskokeilut. Ostopalvelut hankitaan lähtökohtaisesti siten, että ne ovat koko työllisyysalueen asiakkaiden käytössä. Yksittäisiä palveluja voidaan kuitenkin kohdentaa palvelutarpeen mukaan tietyille asiakasryhmille ja/tai tiettyihin kuntiin. Palveluiden hankinnan suunnittelu koordinoidaan

vastuukunnassa kaikkia kuntia osallistaen ja asiakkaiden palvelutarpeen perusteella.

Erityisesti heikommassa työmarkkina-asemassa olevien asiakkaiden palveluihin panostetaan kytkemällä kuntien olemassa olevat palvelut sekä kumppanien ja hankkeiden tarjoamat palvelut lakisääteisiin työvoimapalveluihin. Heikommassa asemassa olevilla asiakkailla tarkoitetaan mm. pitkään työttömänä olleita, vieraskielisiä, osatyökykyisiä ja nuoria asiakkaita.

Työllisyysalueen sisällä tehdään laajaa ja monipuolista yhteistyötä mm. muiden viranomaisten, hyvinvointialueen, yritysten, oppilaitosten ja järjestöjen kanssa. Turun työllisyysalue tekee yhteistyötä muiden työllisyysalueiden kanssa, joiden kanssa se voi solmia tehtävien siirron sopimuksia; näistä suunnitteilla on jo Turun ja Salon työllisyysalueen maksatustehtävien keskittäminen Turkuun.

Valtakunnallista yhteistyötä tehdään mm. tilanteissa, joissa joko henkilöasiakkaan tai yritysasiakkaan palvelutarve edellyttää yhteistyötä muiden työllisyysalueiden kanssa. Turun työllisyysalueen keskeisiä valtakunnallisia yhteistyötahoja ovat työ- ja elinkeinoministeriö, jolla on vastuu työvoimapalvelujen järjestämisen valtakunnallisesta ohjauksesta, sekä KEHA-keskus, joka hoitaa työvoimapalvelujen kansallisia palvelu- ja yleishallintotehtäviä ja tarjoaa viranomaisille tiettyjä keskitettyjä tukipalveluita.

Erityistä huomiota palvelujen järjestämisessä on kiinnitettävä siirtymien vauhdittamiseen ylitarjonta-aloilta kohti osaaajapula- ja kohtaanto-ongelmista kärsiviä aloja sekä vieraskielisen väestön kotouttamiseen ja työllistymiseen. Myös työvoiman liikkuvuutta edistetään sekä työllisyysalueen sisällä että laajemmin. Rakennemuutostilanteisiin varaudutaan varmistamalla joustava ja nopeasti reagoiva palvelujärjestelmä.

Turun työllisyysalueen valmistelun aikataulu

Yhteistoimintasopimus työvoimapalveluiden ja niihin liittyvien tehtävien järjestämisestä kuntalain (410/2015) tarkoittamassa lakisääteisessä yhteistoiminnassa ja ilmoitusvelvollisuuteen sisältyvä suunnitelma työvoimapalvelujen järjestämisestä toimitetaan valtioneuvostolle 31.10.2023 mennessä. Valtioneuvosto vahvistaa työllisyysalueet 27.2.2024.

Kunnat, jotka hyväksyvät Turun työllisyysaluetta koskevan yhteistoimintasopimuksen, käynnistävät toimeenpanosuunnitelman laadinnan. Turun työllisyysalueen palvelutuotannon ylösajoa ja muuta tehtävien hallittua siirtoa koskeva toimeenpano käynnistetään 1.1.2024.

Julkiset työvoimapalvelut siirtyvät kuntien järjestämisvastuulle 1.1.2025. Samalla tehtäviä valtiolla hoitava henkilöstö siirtyy kuntien palvelukseen liikkeenluovutuksella.

Päätöksen ilmoittaminen Turun kaupungille

Tieto kunnan yhteistoimintasopimusta koskevasta päätöksestä tulee ilmoittaa Turun kaupungille 27.10.2023 mennessä.

Tahdonilmaus palvelujen tuottamisesta

Yhteistoimintasopimuksen allekirjoittavat kunnat voivat ilmaista tahtonsa tuottaa lakisääteisiä työvoimapalveluja kuntalain 54 §:n mukaisesti. Tahdonilmaus toimitetaan vastuukunnalle samassa yhteydessä, kun jäsenkunta ilmoittaa vastuukunnalle yhteistoimintasopimusta koskevasta päätöksestään. Tahdonilmaukset kootaan yhteistoimintasopimukseen liitettävään lisäpöytäkirjaan.

Liitteet: Yhteistoimintasopimus ja työvoimapalvelujen järjestämistä koskeva suunnitelma.

Esittelijä: Kaupunginjohtaja Jussinmäki Jari

Päätösehdotus: Kaupunginhallituksen esitys kaupunginvaltuustolle:

1. Kaupunginvaltuusto hyväksyy Turun työllisyysalueen yhteistoimintasopimuksen ja työvoimapalvelujen järjestämistä koskevan suunnitelman.

2. Kaupunginvaltuusto ilmaisee tahtonaan, että Paimion kaupungissa on toimipiste, joka tuottaa lakisääteisiä työvoimapalveluja kuntalain 54§:n mukaisesti.

Päätös: Työvoimapalveluiden päällikkö Joutsenlahti oli asiantuntijana kokouksessa.

Ehdotus hyväksyttiin.

Pöytäkirja tarkastettiin tämän pykälän osalta kokouksessa.

Kaupunginvaltuusto 27.09.2023 § 62

Päätösehdotus: Kaupunginhallituksen esitys kaupunginvaltuustolle:

1. Kaupunginvaltuusto hyväksyy Turun työllisyysalueen yhteistoimintasopimuksen ja työvoimapalvelujen järjestämistä koskevan suunnitelman.

2. Kaupunginvaltuusto ilmaisee tahtonaan, että Paimion kaupungissa on toimipiste, joka tuottaa lakisääteisiä työvoimapalveluja kuntalain 54§:n mukaisesti.

Päätös: Kaupunginvaltuusto hyväksyi ehdotuksen yksimielisesti.

Yhteistoimintasopimus pöytäkirjan liitteenä 40/2023 ja järjestämissuunnitelma pöytäkirjan liitteenä 41/2023.

Kaupunginhallitus 23.10.2024 § 258

Tiivistelmä: Työllisyysalueen yhteistoimintasopimukseen hyväksytään täydennys normaaliolojen häiriötilanteiden ja poikkeusolojen toimivallan osalta.

Valmistelija/lisätietoja antaa:

hallintojohtaja Jaana Hölsö, p. 02 474 5210

Turun työllisyysalueen yhteistoimintasopimus hyväksyttiin Paimion kaupunginvaltuustossa 27.9.2023. Sopimusta laadittaessa syksyllä 2023 sopimuksessa ei huomioitu lainkaan normaaliolojen häiriötilanteiden ja poikkeusolojen toimivaltaa, minkä vuoksi sopimusta täydennetään niiltä osin.

Yhteistoimintasopimusta esitetään täydennettävän sopimuksella, jonka mukaan erityistoimivallan käyttöönottamisesta ja sen edellytyksistä poikkeusoloissa tai normaaliolojen häiriötilanteissa on säädetty vastuukunnan (Turun) hallintosäännössä. Muilta osin tähän täydennyssopimukseen sovelletaan yhteistoimintasopimuksen ehtoja.

Esittelijä: Kaupunginjohtaja Jussinmäki Jari

Päätösehdotus: Kaupunginhallituksen esitys kaupunginvaltuustolle:

Kaupunginvaltuusto hyväksyy liitteenä olevan Turun työllisyysalueen yhteistoimintasopimusta täydentävän sopimuksen.

Päätös: Ehdotus hyväksyttiin.

Kaupunginvaltuusto 13.11.2024 § 58
592/14.07.01.03/2021

Päätösehdotus: Kaupunginvaltuusto hyväksyy liitteenä olevan Turun työllisyysalueen yhteistoimintasopimusta täydentävän sopimuksen.

Päätös: Kaupunginvaltuusto hyväksyi esityksen yksimielisesti.